

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Одлуком Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Београду, која је донета на седници од 29. фебруара 2016. године, одређени смо за чланове Комисије за преглед и оцену докторске дисертације кандидата **мр Младена Јеличића** под насловом: **„Образложење кривичне пресуде као елемент права на правично суђење“**. Након што смо прегледали достављени рукопис докторске дисертације и извршили оцену исте, достављамо Наставно-научном већу следећи

ИЗВЕШТАЈ о завршеној докторској дисертацији

I Основни подаци о кандидату и дисертацији

а) Основни подаци о кандидату

Кандидат мр Младен Јеличић је рођен 17. јула 1977. године у Шапцу, где је завршио основну и средњу школу. Правни факултет Универзитета у Београду уписао је 1996. године а дипломирао 2000. године. Последипломске студије је уписао одмах након завршеног факултета, а усмени магистарски испит је положио 2003. године. Након повратка из војске, приправнички стаж одрађује у периоду од маја 2002. године до октобра 2004. године у Општинском суду у Шапцу. Правосудни испит је положио 30. септембра 2004. године. Радни однос на неодређено време засновао је маја 2005. године у Општинском суду у Шапцу на радном месту судијског сарадника, након чега је исти посао обављао и у Основном суду у Шапцу. У октобру 2009. године завршио је обуку за медијатора. Од 11 година сарадничког стажа у суду, 10 година је провео радећи у

кривичној материји, поступајући као сарадник у ванпретресном већу. На основу стеченог искуство у кривичној материји определио се да тема његовог магистарског рада буде „Функција ванрасправног већа у кривичном поступку“. Магистарски рад је одбранио у септембру 2014. године на Правном факултету у Београду. Такође, објављени научни рад у часопису Правни живот број 9/2015 под насловом „Поступак за изрицање јединствене казне“ бави се проблематиком поступка који је врло чест у судској пракси, што је био основни мотив за његову научну обраду.

Одлуком Народне скупштине Републике Србије изабран је за судију Прекршајног суда у Шапцу и од марта 2016. године се налази на тој функцији.

У раду се служи енглеским и руским језиком.

Кандидат мр Младен Јеличић је написао следеће радове:

а) рад монографског карактера

Функција ванрасправног већа у кривичном поступку, необјављени магистарски рад, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2013, 358 стр.

б) чланак

Поступак за изрицање јединствене казне, *Правни живот* бр. 9/2015, Удружење правника Србије, Београд, стр. 825-839.

б) Основни подаци о докторској дисертацији

Докторска дисертација кандидата мр Младена Јеличића носи наслов „Образложење кривичне пресуде као елемент права на правично суђење“, има 397 страница А4 формата (фонт *Times New Roman* 12, проред основног текста 1.5, маргине 30 mm) и у потпуности је у складу са захтевима Универзитета у Београду у погледу форме и садржаја докторске дисертације. Дисертација садржи насловну страну на српском и енглеском језику, страну са информацијама о ментору и члановима комисије, страну са подацима о докторској

дисертацији на српском и енглеском језику, укључујући резиме на српском и енглеском језику и кључне речи, шест страница садржаја, попис литературе на 23 странице и биографију аутора. Истраживачку грађу за докторску дисертацију чине уџбеници, различити монографски научни радови, зборници радова, научни чланци и студије, као и законски текстови.

Садржај дисертације обухвата: Уводна разматрања (стр. 1 – 6), Први део (стр. 7 – 130) сачињен од два одељка, Други део (стр. 131 – 365) који чине четири одељка и Закључна разматрања са предлозима *de lege ferenda* (стр. 366 – 374), са укупно 1170 фуснота у тексту. Списак цитиране литературе обухвата 389 коришћених библиографских јединица.

II Предмет и циљ дисертације

Предмет истраживања које је спроведено у оквиру докторске дисертације „Образложење кривичне пресуде као елемент права на правично суђење“ јесте анализа појма, значаја и услова које, у светлу права на правично суђење, треба да испуни образложење кривичне пресуде. Основни циљ који је истраживањем постављен је систематизована студија процесноправног дејства института образложења кривичне пресуде као елемента права на правично суђење. Значај образложења пресуде је двојак. На једној страни, реч је о обавези суда да изнесе разлоге којима се руководио приликом доношења одређене пресуде, а то подразумева обавезу сублимирања закључака о чињеничним и правним питањима до којих је дошао у току главног претреса. На другој страни, право је окривљеног да се кроз образложење пресуде упозна са ставовима суда и закључцима које је извео приликом доношења пресуде (ово право припада и другим лицима која су у одређеном својству учествовала у кривичном поступку).

Природа предмета и постављени циљ истраживања утицали су на методолошки приступ. У истраживању су коришћени нормативно-правни, хипотетичко-дедуктивни, историјско-правни, упоредноправни, статистички и метод анализе случајева.

Истраживање се базира на анализи релевантне праксе Европског суда за људска права и дефинисању основних захтева које образложење кривичне пресуде мора да испуни у циљу поштовања права на правично суђење. Такође, и пракса Уставног суда који

је својим одлукама практично увео на велика врата право на образложену одлуку у домаћи правни поредак, представља незаобилазан предмет истраживања.

Спроведеним истраживањем дефинисани су конститутивни фактори образложења кривичне пресуде који се манифестују кроз основне елементе образложења (тј. формалне и суштинске аспекте) и структуру образложења, а уз њихову детаљну анализу, постављена је теоријска конструкција овог појма кроз различите врсте кривичних пресуда. Тиме су кодификовани основни критеријуми и стандарди које образложење кривичне пресуде мора да испуњава да би у конкретном случају били задовољени стандарди права на правично суђење.

III Основне хипотезе од којих се пошло у истраживању

Кандидат је у раду пошао од следећих хипотеза:

а) Да се приликом разматрања нормативног уређења методологије израде образложења кривичне пресуде мора водити рачуна о испуњењу стандарда права на правично суђење и захтева које је у вези с тим поставио Европски суд за људска права, а прихватио Уставни суд;

Право на образложену судску одлуку препознато је као основно људско право од стране међународне заједнице. Анализом утицаја релевантне судске праксе Европског суда за људска права који је у елементе права на правично суђење сврстао и право на образложену судску одлуку, извршена је класификација основних захтева, које образложење кривичне пресуде мора да испуњава да би било испоштовано право на правично суђење. Истраживање је показало да методологија израде образложења кривичне пресуде мора испуњавати захтеве у погледу стандарда које намећу Европски суд за људска права а које је прихватио и Уставни суд.

б) Да могућност потпуног или делимичног изостављања образложења кривичне пресуде, под условом да су испуњена одговарајућа процесна јемства, од којих пре свега

треба да постоји пристанак окривљеног, није у супротности са правом на правично суђење;

Законик о кривичном поступку је предвидео могућност изостанка образложења првостепене кривичне пресуде и случајеве делимичног образложења. Неспорно је да Европски суд за људска права дозвољава одсуство образложења кривичне пресуде, што, уз одређене процесне гаранције, не мора представљати повреду права на правично суђење. Анализа актуелног законског решења показала је да је потребно прецизније регулисање ових института у нашем праву, како у случају одсуства, тако и у случају делимичног образложења. Истраживање је показало да би сходно нашој правној традицији и уставноправном значају образложења кривичне пресуде, било неопходно извршити прецизније регулисање ових института, које се огледа у изричитом пристанку учесника у поступку на кривичну пресуду без образложења или са делимичним образложењем, што би свакако допринело потпуније остварењу права на правично суђење у пракси.

в) Да недостаци у образложењу кривичне пресуде не могу да буду „смоквин лист“ за продор суда правног лека у област чињеничних питања, јер услед непостојања законске одредбе која би тако нешто изричито допустила то представља поступање contra legem;

Предмет посебне анализе били су недостаци у образложењу кривичне пресуде. Извршена је класификација аномалија образложења у две групе: недостатак разлога и неваљаност разлога. У односу на садржинску релевантност разлози кривичне пресуде су дефинисани као прави и неправи. Постављени методолошки приступ анализе разлога првостепене кривичне пресуде од стране суда правног лека омогућава јасно разграничење недостатака у образложењу и аномалија у чињеничном стању. С тим у вези, истраживање је показало да испитивање чињеничног стања, у светлу недостатака у образложењу кривичне пресуде, није дозвољено и представља неоправдано залажење у сферу чињеничног стања, а све под окриљем формалних недостатака у образложењу пресуде. Као главни аргумент у прилог наведеном се истакнуто да уколико нема закључка о

постојању одлучне чињенице, значи да она није утврђена, због чега је немогуће њено образлагање, које би у том случају представљало ирационалну категорију.

г) *Да сврставање недостатака образложења кривичне пресуде у релативно битне повреде одредаба кривичног поступка не значи нужно и одступање од стандарда права на правично суђење.*

Сврставајући недостатке у образложењу пресуде у релативно битне повреде одредаба кривичног поступка, законодавац је њихово испитивање условио постојањем жалбе у том правцу. Истраживање је показало да, сходно устаљеној пракси Европског суда за људска права, овакво решење не представља одступање од права на правично суђење.

IV Кратак опис садржаја дисертације

Докторска дисертација под насловом „Образложење кривичне пресуде као елемент права на правично суђење“, поред уводних разматрања, закључка са предлозима *de lege ferenda*, и списка литературе, састоји се из два дела.

У уводним разматрањима дате су основне напомене о предмету и циљу истраживања и упућено је на садржај дисертације.

Први део је посвећен општим разматрањима о значају образложења судске одлуке и садржи два одељка. У оквиру Одељка првог разматрана су основна питања у вези с проблематиком судског одлучивања, а Одељак други садржи историјски и упоредноправни приказ. Други део дисертације односи се на анализу образложења кривичне пресуде у српском праву. Овај део обухвата четири одељка, од којих је први посвећен разматрању образложења првостепене кривичне пресуде, други одређеним специфичностима које се јављају у вези с образложењем пресуде у неколико процесних ситуација, трећи одељак се односи на недостатке у образложењу кривичне пресуде, а последњи је посвећен истраживању судске праксе Основног суда у Шапцу у периоду од 2010. – 2014. године.

У оквиру Првог дела, насловљеног као „Општа разматрања о значају образложења судске одлуке“, садржана су два одељка.

Одељак први, под насловом „Уводна разматрања о проблематици судског одлучивања у кривичном поступку“, сачињен је од две главе.

Глава I посвећена је разматрању начелних питања у вези са судским одлучивањем у кривичном поступку. У складу с тим, у њој је реч о значају судског одлучивања у кривичном поступку, начелима која се односе на судско одлучивање, појму, врстама и елементима судских одлука и, на крају, о значају образложења судске одлуке. Анализа наведених тематских целина омогућила је кандидату да изведе одговарајуће закључке о општем значају и дејству образложења судске одлуке.

У оквиру Главе II су размотрени међународни и уставни стандарди права на образложену судску одлуку као елементу права на правично суђење у кривичном поступку. Такав приступ подразумевао је осврт на одредбу члана 6 Европске конвенције о људским правима и основним слободама, а пре свега анализу праксе Европског суда за људска права у оквиру које је образложењу судске одлуке признат „статус“ елемента права на правично суђење. Истражен је и однос образложења судске одлуке и других елемената права на правично суђење. као и пракса Уставног суда у вези с образложењем судске одлуке. С тим у вези, напред наведено је допринело класификацији основних захтева које образложење кривичне пресуде треба да испуњава да би били задовољени захтеви права на правично суђење, сагласно стандардима Европског суда за људска права и Уставног суда.

Одељак други садржи две главе, од којих је Глава I посвећена историјском приказу образложења кривичне пресуде. Поменута глава је сачињена од два одсека, при чему Одсек I чини општи приказ историјског развоја образложења кривичне пресуде. Предмет анализе су Стари, Средњи и Нови век, односно, античко и римско право (Стари век), германско, франачко и српско право (Средњи век), као и француско, немачко и енглеско право (Нови век). Одсек II се односи на разматрање историјата образложења кривичне пресуде у српском праву. Анализирано је шест закона који су уређивали ову материју, почев од Закон о поступку судском у кривичним делима из 1865. године, закључно са Закоником о кривичном поступку из 2001. године. Разматрање предмета докторске дисертације у историјском контексту је од посебног значаја за разумевање

места и значаја института образложења кривичне пресуде у данашњем позитивном праву. Ова глава је усмерена на сагледавање међуодноса између типа кривичног поступка и процесне форме и образложења кривичне пресуде, а на основу резултата до којих је дошао кандидат пружио закључке о еволуцији овог института кроз историју права.

Глава II је такође подељена на два одсека. У Одсеку I је извршена упоредна анализа решења која постоје у две репрезентативне земље континенталног права, Немачкој и Француској. Одсек II за предмет има разматрање значаја образложења кривичне пресуде у англо-америчком праву, при чему су анализирана решења у Енглеској и Сједињеним Америчким Државама. Упоредноправна анализа института образложења кривичне пресуде у доминантним светским кривичнопроцесним системима је допринела ширем сагледавању значаја овог института.

Други део дисертације који носи назив „Образложење кривичне пресуде у српском праву“ сачињен је од четири одељка.

Одељак први се односи на образложење првостепене кривичне пресуде, и подељен је на две главе.

У Глави I су анализирани основни елементи образложења и теоријско одређење појма разлога кривичне пресуде. Тачније, предмет разматрања су суштински елементи образложења кривичне пресуде који се испољавају кроз разлоге који се односе на утврђено чињенично стање, на решена правна питања, на одлуку о кривичној санкцији и на остале одлуке. Комплексност овог питања неминовно је захтевала издвојену анализу конститутивних фактора сваког од наведених појмова. На тај начин је постављен одговарајући теоријски оквир уз помоћ кога је утврђен методолошки приступ за практичну израду образложења првостепене кривичне пресуде које испуњава стандарде права на правично суђење. С тим у вези, у оквиру разлога који се односе на утврђено чињенично стање дате су основне напомене о појмовима „чињеница“ и „чињенично стање“ и размотрен је проблем разликовања чињеничних и правних питања, као и проблематика судске аргументације утврђеног чињеничног стања. Реч је о сложеној проблематици која се састоји од општих правила за утврђивање одлучних чињеница, као и образложења чињеница које јесу и нису биле предмет доказивања. Разлози у вези с правним питањима анализирани су у оквиру оних који су значајни за подвођење утврђених чињеница под правне појмове на једној страни, и разлога за остала правна

питања на другој. Када је реч о разлози који су од важности за одлуку о кривичној санкцији, њихова анализа је обављена кроз образложење одлуке о казни, мерама упозорења, мерама безбедности и остале „досуде“. У овој глави је одређен појам „разлога кривичне пресуде“, утврђене су кључне теоријске законитости основних елемената образложења првостепене кривичне пресуде и постављене смернице за поступање у пракси.

Глава II носи назив „Структура образложења“ и подељена је на три одсека. Сваки одсек је посвећен испитивању образложења одређене врсте пресуде. Сагласно томе, у Одсеку I је реч о образложењу одбијајуће пресуде, тачније, о разлозима због који суд доноси ову врсту пресуде. То су одустанак овлашћеног тужиоца од оптужбе или одустанак оштећеног од предлога за гоњење, постојање пресуђене ствари (*res iudicata*) и постојање околности које трајно искључују кривично гоњење. Одсек II посвећен је анализи разлога за доношење ослобађајуће пресуде (непостојање кривичног дела и недостатак доказа), као и осталим елементима образложења ове врсте пресуде уз разматрање њених формалних елемената. У Одсеку III размотрено је образложење осуђујуће пресуде, кроз анализу суштинских и формалних елемената њеног образложења.

У Одељку другом анализиране су специфичности у вези с образложењем кривичне пресуде. Обухваћено је неколико процесних ситуација у којима се доноси кривична пресуда. Сваки од тих случајева обрађен је у посебној глави, тако да је Глава I посвећена образложењу образложењу „мешовите“ првостепене пресуде (анализирани су појам и карактеристике ове врсте пресуде, као и структура и елементи њеног образложења), док је у Глави II размотрена проблематика пресуде на основу споразума о признању кривичног дела. Предмет Главе III јесте изостанак образложења и делимично образложење кривичне пресуде, при чему је кандидат с посебном пажњом размотрио питање да ли су наведене процесне ситуације усаглашене са стандардима права на правично суђење. Предмет Главе IV су специфичности образложења кривичне пресуде донете у поступку по правном леку (тачније, у поступку по жалби и захтеву за заштиту законитости). С обзиром на сложеност и значај овог питања, образложење кривичне пресуде донете у поступку по жалби је анализирано пре свега кроз стандарде образложења одлуке суда правног лека постављене кроз праксу Европског суда за људска права и Уставног суда. Након тога су истражени суштински и формални елементи образложења

другостепене пресуде. Наведена анализа је за циљ имала дефинисање специфичности образложења другостепене пресуде, при чему је посебна пажња посвећена жалбеним основима који могу бити предмет разматрања од стране другостепеног суда. Разматрено је и питање образложења пресуде донете у поступку по захтеву за заштиту законитости.

Наслов Одељка трећег јесте „Недостаци у образложењу кривичне пресуде“. Одељак садржи две главе, при чему су у Глави I анализирани недостаци у образложењу кривичне пресуде који представљају битна повреда одредаба кривичног поступка. С тим у вези, посебна пажња је посвећена законској систематизацији процесних недостатака образложења кривичне пресуде. Глава II се односи на разматрање односа недостатака образложења кривичне пресуде и чињеничног стања. Том приликом је анализирана појава која је присутна у пракси судова правног лека да, користећи недостатке у образложењу, без законског овлашћења улазе у испитивање чињеничне исправности пресуде.

Од посебног значаја јесте Одељак четири у којем је кандидат анализирао проблематику образложења кривичне пресуде у светлу судске праксе Основног суда у Шапцу у периоду 2010. – 2014. године. Његов закључак је да другостепени судови и даље приступају недостацима у образложењу на скоро идентичан начина као у време важења претходног кривичнопроцесног законика, што свакако није била интенција законодавца. Кандидат закључује да нова законска решења пружају могућност жалбеном суду да својим образложењем поправи недостатке у образложењу одлуке првостепеног суда, под условом да оцени да је она правилна и законита. На тај начин би се избегло непотребно укидање првостепених пресуда, скратило време суђења и избегли сувишни трошкови.

У Закључним разматрањима и предлозима *de lege ferenda* изнети су закључци произашли из спроведеног истраживања и дати предлоге за побољшање постојећих законских решења који се тичу разматране проблематике.

V Остварени резултати и научни допринос дисертације

Остварене резултате и научни допринос дисертације најбоље је сагледати кроз важније закључке до којих је кандидат дошао након спроведеног истраживања, и предлоге *de lege ferenda*. То су следећи закључци и предлози:

Сprovedена студија, чији је предмет образложење кривичне пресуде као елемент права на правично суђење, показала је да право на образложену судску одлуку представља једно од темељних начела правичног суђења и владавине права.

Анализом односа судског одлучивања са релевантним начелима кривичног поступка: начелом слободног судијског уверења, начелом већине судског одлучивања и начелом двостепености судског одлучивања, закључено је да суд, слободан у својој оцени и независан формалним ограничењима, има слободу да одлучује на основу свог уверења, али и обавезу да за свој став наведе разлоге на основу којих је донео одлуку. Став кандидата јесте да се значај образложења судске одлуке испољава кроз њено интерно и екстерно дејство. Интерно дејство се огледа у утицају који обавеза образлагања судске одлуке има на суд као кривичнопроцесни субјекат који одлуку доноси. Екстерно дејство образложења судске одлуке се заснива на утицају образложења у односу на странке у кривичном поступку и заинтересована лица.

Анализа настанка Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (ЕКЉП), која је зајемчила темељна људска права и успоставила механизме њихове заштите кроз успостављање Европске комисије и Европског суда за људска права (ЕСЉП), довела је до сагледавања утицаја релевантне судске праксе која је у елементе права на правично суђење сврстала и право на образложену судску одлуку. Анализом судске праксе ЕСЉП извршена је класификација основних захтева које образложење судске одлуке мора да испуни како би било задовољени стандарди права на правично суђење. С тим у вези, ти захтеви се односе на усмереност на чињенични супстрат предмета, довољност (обим) образложења испољен у позитивном и негативном контексту, усмереност и садржајност образложења. Такође, закључено је да суштински супстрат образложења кривичне пресуде мора бити у складу са осталим правима предвиђеним у члану 6 ЕКЉП.

Истраживање историјског развоја установе образложења кривичне пресуде је показало да су се схватања о потреби образложења кривичне пресуде у битноме ослањала на доминантни тип кривичног поступка и процесну форму. Од форме кривичног поступка је зависило да ли постоји обавеза образложења кривичне пресуде. С тим у вези, сагледавањем карактеристика појединих кривичних поступака изведени су закључци о еволуцији овог института кроз историју права. Такође, кандидат је указао да различити

светски кривичнопроцесни системи другачије регулишу обавезу образложења кривичне пресуде.

У раду су дефинисани конститутивни фактори образложења кривичне пресуде. То су: 1) основни елементи образложења испољени кроз формалне и суштинске аспекте, и 2) структура образложења која је условљена специфичностима појединих врста пресуда. Формални елементи образложења се односе на технику састављања образложења при писменој изради пресуде. Суштински елементи образложења кривичне пресуде су њени разлози, који се испољавају кроз три аспекта: разлози који се односе на утврђено чињенично стање, решена правна питања и одлуку о кривичној санкцији и осталим „досудама“.

Када је реч о предлозима *de lege ferenda* треба истаћи најпре оне који се односе на могућност изостанка образложења првостепене кривичне пресуде и случајеве делимичног образложења.

Став кандидата је да у случајевима изостанка образложења кривичне пресуде, поред услова прописаних одредбом члана 429 став 1 тачка 1 и 2 ЗКП, треба додатно предвидети да изостанак образложења мора бити изричито условљен пристанком лица наведених у цитираним одредбама. Уставноправни значај образложења кривичне пресуде не дозвољава да одсуство образложења буде праћено конклюдентним радњама, односно пристајањем на пресуду без образложења, или само одрицањем од права на жалбу. С тим у вези, *de lege ferenda* предложена је измена у одредби члана 429 став 1 тачка 1 и 2 ЗКП која би гласила:

„Писмено израђена пресуда не мора да садржи образложење: 1) ако су странке, бранилац и лице из члана 433. ст. 4. и 5. овог законика одмах по објављивању пресуде изјавиле да се одричу права на жалбу и *пристају да пресуда не садржи образложење*, или 2) ако је оптуженом изречена казна затвора у трајању до три године, новчана казна, казна рада у јавном интересу, казна одузимања возачке дозволе, условна осуда или судска опомена, а осуда је заснована на признању оптуженог које испуњава претпоставке из члана 88. овог законика. Странке, бранилац и лице из члана 433. ст. 4. и 5. овог законика, *морају бити поучене, одмах након објављивања пресуде из тачке 2 става 1 овог члана, да писмено израђена пресуда неће садржати образложење, али да могу захтевати достављање писмено израђене пресуде која садржи образложење.*“

Кандидат сматра да је потребно изменити законског текст и у вези с делимичним образложењем пресуде који је предвиђен одредбом члана 429 став 3 тачка 3 ЗКП. И у овом случају потребно је изричито предвидети да се странке и бранилац одричу права на образложење кривичне пресуде, па је у том смислу *de lege ferenda* предложена измена законске одредбе која би гласила:

„Ако су одмах по објављивању пресуде странке и бранилац изјавиле да се одричу права на жалбу *и права на образложену пресуду*, а лица из члана 433 став 4. и 5. овог законика се нису одрекла одрекла тих права - у образложењу пресуде ће се навести разлози за одлуку о досуђеном имовинскоправном захтеву и о трошковима кривичног поступка, односно разлози за одлуку о одузимању предмета или имовинске користи прибављене кривичним делом или имовине проистекле из кривичног дела.“

У делу у којем се бавио анализом специфичности образложења другостепене одлуке, кандидат је изнео закључак да би приликом писмене израде образложења другостепене одлуке, најисправнији методолошки приступ био онај уз помоћ којег се разврстају и групишу жалбени основи, а затим се жалбени разлози разврстани у оквиру жалбених основа оцењују као основани или неосновани.

При разматрању образложења одлуке поводом захтева за заштиту законитости, кандидат је указао на језичку неправилност садржану у законском тексту, који предвиђа да се захтев може поднети због учињених повреда у првостепеном поступку и пред апелационим судом. На тај начин су одлуке виших судови који такође поступају као другостепени фактички остале изван домаћаја ове одредбе, што свакако није била интенција законодавца. Због тога би *de lege ferenda* ову одредбу требало изменити и уместо „апелационог“ користити израз „другостепеност“.

Завређује свакако да буде истакнут и став кандидата да испитивање чињеничног стања, у светлу недостатака у образложењу кривичне пресуде, представља недозвољено поступање и неоправдано залажење у сферу чињеничног стања. Одлучивати о чињеничним питањима без јемстава као што су једнакост оружја, расправност, непосредност и јавност, неспојиво је са захтевима права на правично суђење.

На крају, али не мање важно, кандидат је спровео истраживање петогодишње праксе Основног суда у Шапцу, које се односило на класификацију разлога за доношење укидајућих пресуда. Веома су значајни резултати до којих је том приликом дошао, с тим

да ће на овом месту бити наведен његов закључак да највећи број пресуда бива укинут због неваљаности разлога, затим због постојања комбинованог основа, док је на трећем месту недостатак разлога.

VI Закључак

У својој докторској дисертацији кандидат **мр Младен Јеличић** темељно је обрадио институт образложења кривичне пресуде као елемент права на правично суђење. Иако веома актуелна, ова тема није до сада на целовит начин научно истражена. Наиме, у науци постоји тек по неки рад у форми чланака који је посвећени овој теми, а чешћи је случај да је о појединим њеним аспектима писано у оквиру других тематских целина (на пример, проблематике правних лекова, разматрања кривичнопроцесних начела или права на правично суђење као темељном принципу правне државе).

Одабир овакве теме истраживања потпуно је у складу са основним циљем који се поставља пред научни рад овакве врсте. Приликом обраде предметне материје коришћени су сви релевантни научни методи.

Дисертација одговара претходно одобреној пријави и приликом њене израде није било одступања од прихваћене теме, а кандидат се у највећој мери придржавао унапред постављеног оквира истраживања и почетних методолошких начела.

Кандидат је у потпуности одговорио захтеву и на систематичан начин је обрадио институт образложења кривичне пресуде као елемент права на правично суђење. Наведено потврђује и скоро 400 библиографских јединица, од којих је доста на страном језику, које су коришћене у писању докторске дисертације. Дисертација представља комплексан и целовит научни рад у којем је предметна материја продубљено размотрена. Рад је писан добрим стилем, систематично и прегледно. Осим детаљног приказа и анализе свих фактора разматраног института, у настојању да се наведена проблематика свестрано сагледа, уочава се труд кандидата да у сваком делу рада понуди одређене закључке и институт сагледа кроз релевантну праксу Европског суда за људска права и Уставног суда.

Имајући у виду наведене одлике ове дисертације мишљења смо да се може дати позитивна оцена овом раду као и да он представља допринос теоријској обради теме која је предмет дисертације. Стога сматрамо да рад кандидата **мр Младена Јеличића** под насловом „**Образложење кривичне пресуде као елемент права на правично суђење**“ у

свему испуњава законске и статутарне услове који се захтевају да би се рад могао прихватити као докторска дисертација, па због свега наведеног, Комисија

п р е д л а ж е

да Наставно-научно веће Правног факултета Универзитета у Београду прихвати овај рад као подобан за јавну одбрану, као и да одреди комисију пред којом ће **мр Младен Јеличић** бранити предметну докторску дисертацију.

У Београду, 25. марта 2016. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

проф. др Милан Шкулић,
редовни професор Правног факултета
Универзитета у Београду

проф. др Горан П. Илић,
редовни професор Правног факултета
Универзитета у Београду

академик проф. др Миодраг Н. Симовић,
редовни професор Правног факултета
Универзитета у Бања Луци

доц. др Вања Бајовић,
доцент Правног факултета
Универзитета у Београду